

USTAWA

z dnia 12 lutego 1970 r.

o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk.

Art. 1. W ustawie z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 1965 r. Nr 17, poz. 119) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. W wykonaniu swoich zadań Akademia:

- 1) prowadzi prace naukowe ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień mających istotne znaczenie dla budownictwa socjalistycznego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej;
- 2) przyczynia się do rozwoju badań naukowych zgodnie z wytyczonym kierunkiem badań przez udzielanie środków poszczególnym instytucjom, jak również poszczególnym uczonym na wykonanie określonych prac naukowych;
- 3) uczestniczy w planowaniu i koordynacji badań naukowych w skali ogólnokrajowej;
- 4) wypowiada się w sprawach organizacji, stanu i potrzeb nauki polskiej oraz kadr naukowych i przedstawia Rządowi sprawozdania i wnioski w tym zakresie;
- 5) na zlecenie Rządu sprawuje nadzór naukowy nad instytucjami, nie objętymi organizacją Akademii;

- 6) organizuje ekspertyzy naukowe na żądanie naczelnych organów władzy i administracji państwowej;
- 7) współdziała z naczelnymi organami państwowymi w zakresie organizacji badań naukowych;
- 8) koordynuje przy współdziałaniu właściwych naczelnych organów administracji państwowej współpracę naukową z zagranicą w zakresie ustalonym przez Prezesa Rady Ministrów;
- 9) organizuje sesje i zjazdy naukowe krajowe i międzynarodowe oraz reprezentuje naukę polską na zjazdach międzynarodowych;
- 10) kształci kadry naukowe, udziela stypendiów naukowych i współdziała w tym zakresie z innymi instytucjami;
- 11) prowadzi działalność wydawniczą i koordynuje działalność wydawniczą towarzystw naukowych, nad którymi sprawuje opiekę;
- 12) organizuje i prowadzi prace w dziedzinie upowszechniania wiedzy w społeczeństwie i współdziała w tej dziedzinie z innymi instytucjami;

- 13) sprawuje opiekę nad towarzystwami naukowymi i — na zlecenie Rządu — nad innymi społecznymi instytucjami naukowymi;
- 14) współdziała z naczelnymi organami administracji państwowej sprawującymi nadzór nad szkołami wyższymi w projektowaniu organizacji i programów studiów wyższych;
- 15) udziela pomocy członkom Akademii w tworzonej pracy naukowej.”;
- 2) w art. 9:
- a) w ust. 1 dodaje się na końcu nowe zdanie w brzmieniu:
„Członkiem krajowym może być tylko obywatel polski. W przypadku utraty obywatelstwa polskiego członek krajowy przestaje być członkiem Akademii.”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Członkowie Akademii są wybierani przez Zgromadzenie Ogólne. Wybór członków Akademii podlega zatwierdzeniu przez Radę Państwa.”;
- 3) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Członkowie krajowi Akademii obowiązani są:
- 1) prowadzić prace naukowe wynikające z planów Akademii lub szkół wyższych i innych placówek naukowo-badawczych;
 - 2) uczestniczyć w kształceniu kadr naukowych;
 - 3) uczestniczyć w pracach Zgromadzenia Ogólnego, właściwych wydziałów, oddziałów, komitetów naukowych, rad naukowych placówek oraz komisji;
 - 4) przedstawiać sprawozdania ze swoich prac właściwym wydziałom Akademii.”;
- 4) w art. 12 ust. 1 po wyrazie: „Członkowie” dodaje się wyraz: „krajowi”;
- 5) w art. 14 po wyrazie: „członka” dodaje się wyraz: „krajowego”;
- 6) art. 16 otrzymuje brzmienie:
„Art. 16. Szczegółowy tryb zgłaszania kandydatur oraz wybierania i wykluczania członków Akademii określa regulamin nadany przez Radę Ministrów.”;
- 7) art. 17 skreśla się;
- 8) w dziale III w tytule rozdziału 1 wyrazy: „Sekretariat Naukowy” zastępuje się wyrazami: „Sekretarz Naukowy”;
- 9) w art. 21:
- a) w ust. 1 pkt. 4 skreśla się wyrazy: „zastępcy Sekretarza Naukowego Akademii i”;
- b) w ust. 3 skreśla się wyrazy: „zastępcy Sekretarza Naukowego”;
- 10) art. 24 skreśla się;
- 11) w art. 25:
- a) w ust. 1 dodaje się na końcu nowe zdanie w brzmieniu:
„Sekretarzowi Naukowemu Akademii podlegają bezpośrednio placówki naukowe Akademii.”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Zastępcy Sekretarza Naukowego Akademii są powoływani na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii na okres kadencji Prezydium Akademii przez Prezesa Rady Ministrów spośród samodzielnych pracowników naukowo-badawczych lub naukowo-dydaktycznych. Podział pracy pomiędzy swoimi zastępcami ustala Sekretarz Naukowy Akademii.”;
- c) dotychczasowe ust. 2—4 otrzymują odpowiednio kolejną numerację 3—5;
- 12) po art. 25 dodaje się nowy art. 25a w brzmieniu:
„Art. 25a. 1. Stałymi organami doradczymi i pomocni-
- czymi Sekretarza Naukowego Akademii są Sekretariat Naukowy oraz kolegium do spraw placówek naukowych. Zadania, skład osobowy oraz tryb działania Sekretariatu Naukowego oraz kolegium do spraw placówek naukowych określa statut Akademii.
2. Statut Akademii może przewidzieć powołanie innych kolegialnych organów doradczych i opiniodawczych.”;
- 13) po art. 26 tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:
„Wydziały, oddziały, komitety i placówki naukowe”;
- 14) w art. 27 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Wydział Akademii skupia członków Akademii reprezentujących dyscypliny naukowe blisko ze sobą związane.”;
- 15) art. 29 otrzymuje brzmienie:
„Art. 29. Wydział bierze bezpośredni udział w pracach nad rozwojem nauk objętych właściwością wydziału, sprawuje kierownictwo oraz nadzór naukowy i organizacyjny nad komitetami i komisjami naukowymi należącymi do wydziału, sprawuje ogólny nadzór naukowy nad placówkami w zakresie reprezentowanych przez wydział działów nauki, sprawuje opiekę nad towarzystwami naukowymi i innymi społecznymi instytucjami naukowymi oraz wykonuje inne zadania zastrzeżone do właściwości wydziału w przepisach ustawy i statutu Akademii lub zleczone przez Prezydium Akademii.”;
- 16) w art. 30:
- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy: „i Sekretariatu Naukowego”;
- b) w ust. 2 wyraz: „Sekretariat” zastępuje się wyrazem: „Sekretarz”;
- c) ust. 3 i 4 skreśla się;
- 17) art. 31 otrzymuje brzmienie:
„Art. 31. 1. Stałymi organami wydziałów w zakresie poszczególnych dyscyplin lub ich grup albo poszczególnych problemów naukowych są komitety naukowe, złożone z członków Akademii, innych wybitnych uczonych oraz wybitnych specjalistów i praktyków.
2. Komitety naukowe obejmujące problematykę nie mieszczącą się w ramach poszczególnych wydziałów mogą być powoływane bezpośrednio przy Prezydium Akademii.
 3. Do zadań komitetów należy inicjowanie badań naukowych, opiniowanie planów badań naukowych oraz koordynacja badań w zakresie im powierzonym.
 4. Tryb tworzenia komitetów i ich organizację określa bliżej statut Akademii i regulaminy wydane na podstawie statutu.”;
- 18) art. 32 otrzymuje brzmienie:
„Art. 32. 1. Akademia organizuje i prowadzi placówki naukowe.
2. O utworzeniu placówki decyduje Prezydium Akademii na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii. Utworzenie instytutu naukowego wymaga zgody Rady Ministrów.
 3. Placówką naukową kieruje kierownik (dyrektor). W placówce jako organ pomocniczy i doradczy kierownika działa kolegium, którego skład, zakres i tryb działania określa statut placówki.
 4. W każdej placówce naukowej powoływana jest rada naukowa, która współdziała w kie-

rowaniu placówką i sprawuje w niej funkcje nadzoru naukowego.

5. W sprawach mających znaczenie polityczne kierownik placówki współdziała z organizacją partyjną, a w sprawach pracowniczych — również z organizacją związkową.
6. Szczegółowy zakres działania i organizację placówki ustala jej statut organizacyjny, nadany przez Sekretarza Naukowego Akademii.”;

19) art. 33 otrzymuje brzmienie:

„Art. 33. Na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii Prezydium Akademii może tworzyć biblioteki naukowe, archiwa, ośrodki dokumentacji naukowej i inne jednostki pomocnicze o charakterze naukowym. Art. 32 ust. 4 i 6 stosuje się w tych przypadkach odpowiednio.”;

20) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. 1. Na podstawie porozumienia między Prezydium Akademii i właściwymi ministrami mogą być tworzone wspólne placówki naukowe i jednostki pomocnicze o charakterze naukowym. Ich zakres działania, organizację i zasady finansowania określają statuty, nadane wspólnie przez Sekretarza Naukowego Akademii i właściwych ministrów. Art. 32 stosuje się odpowiednio.

2. Na podstawie porozumienia między Sekretarzem Naukowym Akademii i właściwymi ministrami placówki naukowe i jednostki pomocnicze Akademii mogą być udostępniane szkołom wyższym i instytutom naukowo-badawczym dla celów dydaktycznych i badawczych.”;

21) dotychczasową treść art. 36 oznacza się jako art. 30a i:

a) dodaje się nowy ust. 2 w brzmieniu:

„2. Członkami oddziału są członkowie Akademii czynni na terenie jego działalności.”;

b) dotychczasowe ust. 2 i 3 otrzymują kolejną numerację 3 i 4;

22) w art. 37 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pracowników naukowo-badawczych:

- a) samodzielnych,
- b) asystentów, starszych asystentów i adiunktów.”;

23) w art. 38:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Powołanie na stanowiska samodzielnych pracowników naukowo-badawczych i adiunktów oraz bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej następuje na podstawie mianowania lub na podstawie umowy o pracę.”;

b) ust. 2 skreśla się,

c) ust. 3 i 4 otrzymują kolejną numerację 2 i 3,

d) dodaje się nowy ust. 4 w brzmieniu:

„4. Kryteria powoływania pracowników wymienionych w ust. 1 na podstawie mianowania lub na podstawie umowy o pracę ustala Sekretarz Naukowy Akademii.”;

24) art. 39 skreśla się;

25) art. 40 otrzymuje brzmienie:

„Art. 40. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego można powołać osobę która posiada co najmniej stopień naukowy doktora w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki oraz odpowiednie osiągnięcia naukowe lub zawodowe i która wykazała się przygotowaniem do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej.

2. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami Akademii można na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego powołać osobę, która, nie mając stopnia naukowego doktora i stażu pracy na stanowisku pracownika naukowo-badawczego lub naukowo-dydaktycznego, posiada jednak osiągnięcia w pracy naukowej lub pracy zawodowej niezbędne do pełnienia funkcji samodzielnego pracownika naukowo-badawczego.

3. Kwalifikacje, wymagane zgodnie z ust. 1 i 2, stwierdza Główna Komisja Kwalifikacyjna.
4. Osoby posiadające tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz osoby, które w szkole wyższej zajmowały stanowisko docenta etatowego lub docenta albo w instytucie naukowo-badawczym stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, uważa się za kwalifikowane do zajmowania stanowisk samodzielnych pracowników naukowo-badawczych w Akademii bez osobnego stwierdzenia kwalifikacji przez Główną Komisję Kwalifikacyjną.”;

26) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. 1. Na stanowisko adiunkta, starszego asystenta lub asystenta można powołać osobę, która wykazała się uzdolnieniami i zamiłowaniem do pracy naukowej.

Warunkiem powołania na stanowisko asystenta lub starszego asystenta jest posiadanie dyplomu magistra, magistra inżyniera, lekarza lub dyplomu równorzędnego, a na stanowisko adiunkta — posiadanie stopnia naukowego doktora.

3. Sekretarz Naukowy Akademii może określić przypadki, w których dla powołania na stanowisko adiunkta nie jest wymagane posiadanie stopnia naukowego doktora.”;

27) art. 42 skreśla się;

28) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. Łączny okres zatrudnienia osoby na stanowiskach asystenta i starszego asystenta nie może przekraczać ośmiu lat.”;

29) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. 1. Na stanowiska samodzielnych pracowników naukowo-badawczych powołuje Sekretarz Naukowy Akademii po wysłuchaniu opinii kierownika placówki i rady naukowej placówki;

2. Na stanowiska asystentów, starszych asystentów i adiunktów powołuje po wysłuchaniu opinii rady naukowej:

- 1) w instytutach — kierownik instytutu, z tym że powołanie na stanowisko adiunkta na podstawie mianowania wymaga zgody Sekretarza Naukowego Akademii,

- 2) w pozostałych placówkach — Sekretarz Naukowy Akademii, który może swoje uprawnienia w tym zakresie przekazać kierownikom placówek.

3. Sekretarz Naukowy Akademii ustala zasady zawierania umów o pracę z asystentami, starszymi asystentami i adiunktami.”;

- 30) w art. 45:
- w ust. 1 po wyrazach: „naukowo-badawczego” dodaje się wyrazy: „powołanego na podstawie mianowania”;
 - w ust. 2 wyraz: „Sekretariat” zastępuje się wyrazem: „Sekretarz”;
- 31) w art. 46 ust. 4 wyraz: „Sekretariat” zastępuje się wyrazem: „Sekretarz”;
- 32) art. 47 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 47. 1. Na podstawie porozumienia z właściwymi organami pracownik naukowo-badawczy powołany na podstawie mianowania może być zobowiązany w zakresie swojej specjalności naukowej i w ramach ogólnego wymiaru zajęć obowiązkowych do pracy w innej placówce naukowej Akademii lub w instytucie naukowym albo w szkole wyższej.
2. Decyzję o nałożeniu obowiązków określonych w ust. 1 wydaje Sekretarz Naukowy Akademii, który może uprawnienia w tym zakresie przekazać kierownikom placówek.”;
- 33) w art. 48 wyrazy: „sekretarz właściwego wydziału” zastępuje się wyrazami: „kierownik placówki”;
- 34) art. 50 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 50. Samodzielni pracownicy naukowo-badawczy i adiunkci mają prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.”;
- 35) w art. 57:
- ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownik naukowo-badawczy powołany na podstawie mianowania może być przeniesiony na inne stanowisko, umożliwiające właściwe wykorzystanie jego kwalifikacji i nie niższe od stanowiska poprzednio zajmowanego.”;
 - treść art. 57 oznacza się jako art. 47a;
- 36) w art. 58:
- w ust. 1 po wyrazach: „naukowo-badawczym” dodaje się wyrazy: „powołanym na podstawie mianowania” i dodaje się nowy pkt 4 w brzmieniu:

„4) w razie stwierdzenia nieprzydatności do pracy naukowej.”;
 - po ust. 1 dodaje się nowy ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Pracownika naukowo-badawczego powołanego na podstawie mianowania można zwolnić z zajmowanego stanowiska w przypadku zniesienia lub przekształcenia jednostki organizacyjnej Akademii, w której pracownik jest zatrudniony, albo też przeprowadzenia w tej jednostce innych istotnych zmian organizacyjnych. W tym przypadku pracownikowi należy zaproponować pracę zgodną z jego kwalifikacjami.”;
 - po ust. 2 dodaje się nowy ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wniosek w sprawie zwolnienia pracownika naukowo-badawczego z zajmowanego stanowiska z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 4 i ust. 1a kierownik placówki kieruje do Sekretarza Naukowego Akademii, który zasięga opinii powołanej w tym celu komisji. Tryb i zasady działania oraz skład komisji ustala Prezydium Akademii w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego.”;
 - w ust. 3 wyraz: „Sekretariat” zastępuje się wyrazem: „Sekretarz”, wyraz: „przedłużyć” zastępuje się wyrazem: „przedłużyć” oraz skreśla się wyrazy: „na dalsze okresy 3-letnie” i „na dalszy okres trzyletni.”;
- 37) art. 59 skreśla się;
- 38) art. 60 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 60. W przypadkach określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3, ust. 1a i ust. 4 rozwiązanie stosunku służbowego następuje za trzymiesięcznym wypowiedzeniem, a w przypadkach określonych w art. 58 ust. 1 pkt 2 i 4 — po upływie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego orzeczenia lub decyzji, o których mowa w art. 58 ust. 2 i 2a.”;
- 39) w art. 61 po wyrazach: „naukowo-badawczym” dodaje się wyrazy: „powołanym na podstawie mianowania” oraz skreśla się pkt 4;
- 40) po art. 61 dodaje się nowy art. 61a w brzmieniu:
- „Art. 61a. Rozwiązanie umowy o pracę zawartej z pracownikiem naukowo-badawczym następuje za sześciomiesięcznym wypowiedzeniem. Przepisy art. 61 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;
- 41) art. 62 skreśla się;
- 42) w art. 65:
- ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami placówki naukowej na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać również osobę, która posiada dyplom ukończenia studiów zawodowych w szkole wyższej lub studiów równorzędnych, a ponadto odpowiada pozostałym wymaganiom, określonym w ust. 2.”;
 - dotychczasowy ust. 3 oznacza się jako ust. 4;
- 43) w art. 66:
- ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W wyjątkowych przypadkach uzasadnionych potrzebami placówki naukowej na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom ukończenia studiów zawodowych w szkole wyższej lub studiów równorzędnych, a ponadto odpowiada pozostałym wymaganiom, określonym w ust. 2.”;
 - dotychczasowy ust. 3 oznacza się jako ust. 4;
- 44) w art. 67 skreśla się wyrazy: „50 i”, a liczby: „57—60” zastępuje się liczbami: „57, 58, 60”;
- 45) w art. 70 wyrazy: „sekretarzom wydziałów albo kierownikom placówek naukowych” zastępuje się wyrazami: „kierownikom jednostek organizacyjnych Akademii”;
- 46) po art. 70 dodaje się art. 70a w brzmieniu:
- „Art. 70a. Do pracowników naukowo-badawczych Akademii mianowanych i kontraktowych stosuje się odpowiednio przepisy art. 114 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6).”
- Art. 2.** Kompetencje Sekretariatu Naukowego Akademii, określone w art. 2 ust. 2 pkt 2 i w art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o stopniach naukowych i tytułach naukowych (Dz. U. z 1969 r. Nr 4, poz. 32), przysługują Sekretarzowi Naukowemu Akademii.
- Art. 3.** Prezes Rady Ministrów ogłosi w drodze obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.
- Art. 4.** Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.
- Przewodniczący Rady Państwa: M. Spychalski
Sekretarz Rady Państwa: L. Stasiak